

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 239

гр. Варна, 19.01.2023 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, V СЪСТАВ, в закрито заседание на деветнадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Деспина Г. Георгиева

Членове: Иванка Д. Дрингова
Ивелина Влагова

като разгледа докладваното от Иванка Д. Дрингова Въззивно частно гражданско дело № 20233100500087 по описа за 2023 година за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 274 и сл. от ГПК.

Образувано е по частна жалба вх. № 1358/09.01.2023г. от „ФЗ Васил Костов“ ООД, ЕИК 103865626, със седалище и адрес на управление с. Любен Каравелово, община Аксаково, чрез адв. Н. П. от САК, срещу определение № 14082 от 15.12.2022г. на ВРС, VI-ми състав, постановено по ч.гр.д. № 16431/2022г., с което е отхвърлена молба за допускане овластяване на „ФЗ Васил Костов“ ООД да подаде, като кредитор на Пламен Димитров Горанов, ЕГН *****, молба по чл. 61, ал.1 от ЗН за приемане наследството на Стефка Данчева Горанова, починала на 26.11.2020г. по опис.

Жалбоподателят намира обжалваното определение за незаконосъобразно и неправилно. Изразява несъгласие с извода на пърноинстанционния съд, че за да бъде овластен един кредитор да извърши от името на длъжника си действието /да упражни имуществените права на длъжника, когато той бездейства/ следвало упражняването на това право да не се състои в предявяване на иск. Излага, че в настоящия случай Пламен Горанов не проявява никакъв стремеж да реализира или запази правата си и не приема откритото в негова полза наследство. Намира тази небрежност на длъжника към собствените му права за достатъчно основание за всеки негов кредитор да упражни тези права от свое име - чрез иск или извънсъдебно, доколкото функцията на целия институт, уреден в чл. 134 от ЗЗД е да запази целостта на длъжниковото имущество и така да подготви ефикасно удовлетворяването на кредитора.

Излага, че само след провеждане на процедурата по чл. 61, ал. 1 от ЗН и приемане на наследството по опис, ще бъде изпълнено изискването на чл. 30 ,

ал. 2 от ЗН и за жалбоподателят ще е налице правен интерес да предяви иск по чл. 134 от ЗЗД вр. с чл. 30 от ЗН и да иска намаляване на дарение, направено от наследодател ката му в полза на внуците й Десислава Зурайкат и Александър Горанов, и да иска възстановяване на запазената част на Пламен Горанов. С упражняване на правото да приеме наследството по опис, жалбоподателят, в качеството си на кредитор, ще увеличи обективно възможностите си да получи изпълнение.

Ето защо намира наличието на правен интерес да поиска овластяване в качеството му на кредитор, да проведе вместо длъжника процедура по приемане на наследството на Стефка Данчева Горанова по опис, доколкото с бездействието си длъжникът застрашава възможността на молителя да удовлетвори своето вземане.

Освен това твърди да не е изложил твърдения относно датата на узнаване на откриване на наследството на Стефана Горанова от Пламен Горанов, доколкото в качеството си на кредитор на длъжника, няма как да знае това. Счита обстоятелството дали срокът за приемане на наследството по опис е изтекъл за длъжника за ирелевантно, доколкото този срок не следва да има приложение спрямо неговите кредитори. В противен случай, при прилагане на срока по чл. 61, ал. 1 от ЗН и по отношение на неговите кредитори, длъжникът Пламен Горанов би продължил да черпи права от своето пасивно поведение и бездействие и да уврежда кредиторите си.

Отправеното искане е за отмяна на обжалваното определение и за постановяване на ново, с което да се уважи молба по чл.390 от ГПК вр. чл. 134, ал. 3 от ЗЗД и жалбоподателят да се овласти да проведе вместо своя длъжник Пламен Димитров Горанов процедурата по чл. 61, ал. 1 от Закона за наследството за приемане по опис на наследството на Стефка Данчева Горанова.

В предоставения срок по чл. 396, ал.2 от ГПК насрещната страна е депозирала отговор на жалбата, в която е изразено становище за нейната неоснователност. Претендира и присъждане на сторените в настоящето производство разноски.

Частната жалба е подадена от надлежна страна, в срока по чл. 275, ал.1 от ГПК и е допустима, а разгледана по същество е неоснователна по следните съображения:

Производството по гр.д. № 16431/2022г. по описа на ВРС е образувано по молба от „ФЗ Васил Костов“ ООД с правно основание чл. 390, ал. 1 от ГПК вр. чл. 134, ал. 3 от ЗЗД.

Молителят твърди, че въз основа на влязло в законна сила решение по т.д. № 1177/2014г. на ВОС се е снабдил с изпълнителен лист 1,eu\л/ „Горанови“ ООД и поръчителите Пламен, Мариана и Цветозар Горанови за присъдени суми в общ размер от 522198,42 лв., по който е образувано изпълнително дело. Излага се, че на 25.09.2015г. майката на длъжника Пламен Горанов - Стефка Данчева Горанова, се е разпоредила със свой недвижим имот, дарявайки го на внуците си- Десислава Пламенова Горанова /дъщеря на длъжника/ и Александър Росен Горанов /син на брата на

длъжника/. На 26.11.2020г. майката на длъжника Пламен Горанов е починала и е оставила за свои наследници по закон синовете си Пламен Горанов и Росен Горанов. Счита, че с извършеното от майката на длъжника дарение е накърнена запазената част на Пламен Горанов от нейното наследство, която е в размер на 1/3 част. Твърди, че длъжникът бездейства и това заплашва удовлетворяването му като кредитор. Твърди да има правен интерес от предявяване на иск по чл. 134, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 30, ал. 1 ЗН, но предпоставка за упражняване на правото на длъжника е наследството на Стефка Горанова да е прието по опис от нейния наследник.

С обжалваното определение съдът е искането е отправено след изтичане на преклузивния срок по чл. 61 от ЗН и е отхвърлил молбата за овластяване.

Съобразно чл. 134, ал. 1 от ЗЗД кредиторът може да упражни имуществените права на длъжника, когато неговото бездействие заплашва удовлетворението на кредитора, освен ако се касае за такива права, упражняването на които зависи от чисто личната преценка на длъжника. Третата алинея на посочената разпоредба сочи, че ако упражняване правото на длъжника не се състои в предявяване на иск, кредиторът, за да извърши действието, трябва да бъде овластен от съда по реда за обезпечаване на исковите.

Приемането на наследството - изрично или чрез конклюдентни действия, или по опис, както и отказът от наследство са едностранни и неотменими волеизявления, които имат строго личен характер и зависят изцяло от личната преценка на лицето, призовано към наследяване. Затова те не могат да бъдат извършвани от процесуални представители на лицето, както и кредиторите на призования наследник не могат да бъдат овластени по реда на чл.134 от ЗЗД да приемат наследството. Кредиторът на длъжник, който е призован към наследяване и бездейства, разполага с възможността да поиска от районния съд, по реда на чл.51 от ЗН, да бъде определен срок, в който призования към наследяване да заяви приема ли наследството или се отказва от него. Това може да стане както в самостоятелно охранително производство, както и в заведено дело срещу наследника.

В случая, молителят възнамерява да се суброгира в правото на длъжника Пламен Горанов и да предяви по реда на чл. 134, ал. 1 от ЗЗД иск с правно основание чл. 30, ал. 1 от ЗН срещу приобретателите на наследствения недвижим имот. Действително, втората алинея на цитираната разпоредба изисква когато наследникът с право на запазена част упражнява това право спрямо лица, които не са наследници по закон, да е приел наследството по опис. Съобразно задължителните разяснения, дадени в т.4 от ТР № 3/201 Зг. на ОСГК на ВКС, приемането на наследството по опис е материална предпоставка за реализиране правото да се иска възстановяване на запазена част от наследството спрямо заветник или надарен, който не е призован към наследяване. Ето защо, молителят може да проведе процедурата по чл.51 от ЗН в това бъдещо исково производство.

Поради съвпадане на правните изводи на двете съдебни инстанции, макар и по различни мотиви, обжалваното определение следва да бъде

потвърдено.

Воден от горното съставът на Варненски окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение № 14082 от 15.12.2022г. на ВРС, VII-ми състав, постановено по ч.гр.д. № 16431/2022г., с което е отхвърлена молба за допускане овластяване на „ФЗ Васил Костов“ ООД да подаде, като кредитор на Пламен Димитров Горанов, ЕГН *****, молба по чл. 61, ал.1 от ЗН за приемане наследството на Стефка Данчева Горанова, починала на 26.11.2020г. по опис.

Определението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____